



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň JUDr. Martiny Kúchlerové, Ph.D. a Mgr. Heleny Konečné ve věci

žalobkyně: **Mgr. M. B.**

proti

žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**
sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. dubna 2021, sp. zn. OÚPSŘ 83/2021 OSŘ, č. j. KULK-25034/2021 OSŘ,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 26. dubna 2021, sp. zn. OÚPSŘ 83/2021 OSŘ, č. j. KULK-25034/2021 OSŘ, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč, a to do 10 dnů ode dne právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové dne 2. 7. 2021 domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 4. 2021, sp. zn. OÚPSŘ 83/2021 OSŘ, č. j. KULK-25034/2021 OSŘ.

2. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl jako nepřípustné dle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Městského úřadu Turnov, stavebního úřadu, ze dne 23. 9. 2020, sp. zn. SÚ/3650/20/HEJ, č. j. SU/20/4432/HEM. Posledně uváděným rozhodnutím stavební úřad prvního stupně dle § 94p odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), a dle § 13a vyhlášky č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu, schválil záměr „Bytového domu se šesti byty“, na pozemku p. č. XA v) dále jen „Stavba“ či „Předmětná stavba“).

II. Obsah žaloby

3. Žalobkyně v **prvním žalobním bodě** uvedla, že rozhodnutí žalovaného napadá pro jeho nepřezkoumatelnost. Podaným odvoláním se mimo jiné domáhala toho, že měla být v řízení před stavebním úřadem prvního stupně vymezena jako jeho účastnice, a to s poukazem na dikci § 94k stavebního zákona. Žalobkyně uvedla, že žalovaný se buďto řádně anebo vůbec nevypořádal s její argumentací, proč by měla být účastnicí řízení dle uvedeného ustanovení.
4. Žalobkyně uvedla (v odvolání a nyní v žalobě), že Předmětnou stavbou dojde ke snížení ceny její nemovitosti, v souvislosti se Stavbou dojde v ulici, která je společná pro nemovitost žalobkyně i Stavbu ke zvýšené dopravní zátěži, neboť v Předmětné stavbě bude vystavěno celkem 6 bytů. Veškerá doprava směřující k záměru tak bude zatěžovat tuto společnou ulici. Žalobkyně dále uvedla, že v souvislosti se Stavbou přijde o výhled a Stavba bude stínit nemovitosti v jejím vlastnictví. Dále uvedla, že Předmětná stavba má dveře, terasy a parkoviště umístěny a natočeny směrem k nemovitosti žalobkyně, s ohledem na tohle všechno bude žalobkyni zasahováno do soukromí, a proto se chce ke Stavbě vyjadřovat (uplatňovat námitky) jako účastnice v průběhu společného územního a stavebního řízení.
5. **Druhým žalobním bodem** žalobkyně napadala soulad Předmětné stavby s územním plánem obce, ve které byla tato umístována a povolována.
6. **Třetím žalobním bodem** žalobkyně napadala skutečnost, že žalovaný se s odvoláním jiných osob, konkrétně manželů Smetanových, vypořádal tak, že toto je rovněž nepřípustné podle § 92 odst. 1 správního řádu, neboť tito v daném místě nebydlí, pouze vlastní pozemek a nemohou se tak dovolávat toho, že Stavbou bude zasahováno do jejich „hypotetického“ výhledu (výhledu, který by ze své nemovitosti měli, pokud by v místě žili).
7. **Čtvrtým žalobním bodem** žalobkyně napadala skutečnost, že se žalovaný nikterak nevypořádal s její námitkou vznesenou v odvolání, a to, že Předmětná stavba není v souladu s vyhláškou č. 501/2006 Sb. Uvedená žalobní námitka, stejně jako žalobní námitka č. 2, jsou pak v žalobě detailněji obsahově rozebrány.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný se k podané žalobě vyjádřil tak, že navrhl zamítnutí žaloby v celém rozsahu. Stručně zrekapituloval svou argumentaci v žalobou napadeném rozhodnutí a na svých závěrech bez dalšího setrval.

IV. Právní závěry krajského soudu

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního s. ř. s., vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu věci ke dni vydání napadeného rozhodnutí dle § 75 odst. 1 s. ř. s. Učinil tak bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalovaný i žalobkyně s takovým postupem souhlasili postupem podle § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s.
10. Krajský soud nejprve zdůrazňuje, že v případě, že odvolací správní orgán zamítne odvolání jako nepřipustné, může soud ve správním soudnictví zkoumat pouze to, zda byly dány zákonné důvody pro takový postup odvolacího orgánu. Nemůže tedy posuzovat žádné jiné s tím spojené skutečnosti (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2008, č. j. 2 As 53/2007-11).
11. S ohledem na výše uvedené tedy krajský soud v tuto chvíli nebude věcně vypořádávat žalobní body žalobkyně výše uvedené pouze stručně pod č. 2 a 4 a konkrétněji rozepsané v žalobě, neboť tyto se již věcně týkají umístění a realizace záměru jako takového. Na uvedeném nemůže nic změnit ani to, že žalovaný se s těmito – i v odvolání uvedenými – tvrzeními věcně vypořádával. K zákonnosti tohoto vypořádání se krajský soud v tuto chvíli vyjadřovat nebude.
12. Stejně tak krajský soud nebude a ani nemůže vypořádávat žalobní bod výše uvedený pod č. 3. Tento se totiž netýká veřejných subjektivních práv žalobkyně a do těchto tak ani nemohlo být ve smyslu § 2 s. ř. s. zasaženo.
13. Jediným v tuto chvíli pro posouzení věci relevantním žalobním bodem je žalobní bod č. 1, kterým se žalobkyně domáhá toho, že žalovaný se řádně či vůbec nevypořádal s jejími námitkami v odvolání, že by měla být účastnicí řízení vedeného ve smyslu § 94j a násl. stavebního zákona a uplatňovat v takovém řízení práva s účastenstvím spojená.
14. Účastníci řízení, ve kterém byl umístován a povolován záměr Předmětné stavby, jsou vymezení v dikci § 94k stavebního zákona tak, že: *„Účastníkem společného územního a stavebního řízení je a) stavebník, b) obec, na jejímž území má být požadovaný stavební záměr uskutečněn, c) vlastník stavby, na které má být požadovaný stavební záměr uskutečněn, není-li sám stavebníkem, nebo ten, kdo má ke stavbě jiné věcné právo, není-li sám stavebníkem, d) vlastník pozemku, na kterém má být požadovaný stavební záměr uskutečněn, není-li sám stavebníkem, nebo ten, kdo má jiné věcné právo k tomuto pozemku, e) osoba, jejíž vlastnické právo nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být společným povolením přímo dotčeno.“*
15. Žalobkyně nesousedí s Předmětnou stavbou mezujícím způsobem, ale de facto přes silnici. Otázkou, zda k vymezení účastenství je dostačující pouze tzv. mezující sousedství se již v minulosti zabývaly jak správní soudy, tak i Ústavní soud. Judikatorní závěr je v tomto směru jednoznačný a totiž, že ústavně konformním výkladem pojmu „sousední pozemek“ je výklad extenzivní (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 7. 4. 2005, sp. zn. III. ÚS 609/04, dostupný tak jako ostatní zde uvedená rozhodnutí Ústavního soudu na <http://nalus.usoud.cz/>). Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 19/99, sousedním pozemkem není pouze pozemek mající společnou hranici s pozemkem, na kterém má být stavba realizována (tzv. mezující pozemek), sousedství je třeba chápat širěji, neboť účinky provádění stavby se neprojevují jen v hranicích stavebního pozemku. Sousední nemovitostí se rozumí i pozemek, který s plánovanou stavbou bezprostředně

nesousedí, ba dokonce může být od stavby i značně vzdálen (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2014, č. j. 6 As 57/2014 – 41, či ze dne 25. 5. 2016, č. j. 2 As 3/2016 – 54, dostupné tak jako ostatní zde uvedené rozhodnutí Nejvyššího správního soudu na www.nssoud.cz).

16. Pro vymezení účastníků řízení ve smyslu výše citovaného ustanovení tak není rozhodující mezující sousedství, ale potencialita dotčení na právech žalobkyně v závislosti na společném povolení Stavby.
17. Žalobkyně v odvolání a následně i v žalobě (pod žalobním bodem č. 1) konkrétně uvedla, v čem se domnívá, že budou Předmětnou stavbou jako takovou a její realizací přímo dotčena její práva. Zmínila zásah do soukromí v důsledku zastínění její nemovitosti, v důsledku výstavby vysoké bytové budovy s hlavním vchodem, parkovištěm a terasami natočenými k její nemovitosti. Dále poukázala na to, že přijde o výhled ze své nemovitosti, že v důsledku výstavby Stavby a realizace parkoviště k záměru s 6 byty bude zvýšeno dopravní zatížení příjezdové cesty (ulice), kterou se Stavbou sdílí. S tím vším bude spojeno i zvýšení hlukové zátěže okolí.
18. V žalobě dále uvedla, že rozhodnutí žalovaného je zatíženo vadou nepřezkoumatelnosti, neboť tento se s výše uvedenými odvolacími námitkami žalobkyně stran jejího účastenství nevypořádal řádně anebo vůbec.
19. Krajský soud na tomto místě dospívá k závěru o tom, že rozhodnutí žalovaného je zatíženo vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů a žalobní bod č. 1 žalobkyně je důvodný.
20. Žalovaný se k zásahu do soukromí žalobkyně v žalobou napadeném rozhodnutí nevyjádřil vůbec, stran dopravního zatížení lokality odkázal a zrekapituloval požadavky na realizaci záměru v prováděcích předpisech ke stavebnímu zákonu a dospěl k závěru, že záměr je s těmito v souladu a ve vztahu k zásahu do výhledu žalobkyně uvedl, že tato netvrdí, na jakou konkrétní dominantu v okolí v důsledku výstavby Předmětné stavby neuvidí. Dále žalovaný poměrně obsírně argumentuje souladem Stavby s územním plánem. Žalovaný však v zásadě nereaguje na odvolací námitky žalobkyně stran jejího účastenství ve vztahu k ní, pouze odůvodňuje, proč je Stavba v souladu se stavebním zákonem a prováděcími předpisy a územním plánem obce. Dále žalovaný uvádí, že žalobkyně (stejně jako další osoby) je povinna strpět okolní výstavbu, která je v souladu s územním plánem a nemůže se tak dovolávat toho, že v jejím důsledku dojde k znehodnocení její nemovitosti (ve finančním slova smyslu). Žalovaný zcela pomíjí argumentaci žalobkyně stran zásahu do jejího soukromí, její dotčení stran prostorového uspořádání Stavby (umístění hlavního vchodu, teras a parkoviště) směrem k žalobkyni, stran zastíněnosti a problematiku dopravního zatížení daného místa – to vše ve vztahu k otázce potenciality dotčení žalobkyně na jejích právech.
21. Dle názoru krajského soudu se tak žalovaný adekvátním a přezkoumatelným způsobem nevyjádřil k podstatě odvolání, tj. k otázce, zda může být žalobkyně v důsledku společného povolení přímo dotčena na svých právech a být tudíž účastnicí společného územního a stavebního řízení ve smyslu výše citovaného § 94k písm. e) stavebního zákona. Žalovaný, jako i jakýkoli správní orgán, je přitom povinen se kdykoli za řízení zabývat okruhem jeho účastníků, zejména pak v případě, že své účastenství na základě konkrétních skutečností tvrdí konkrétní osoba. Této své povinnosti však zůstal žalovaný hodně dlužen.

22. Své závěry o neúčastenství žalobkyně v daném společném řízení totiž žalovaný dovodil s odkazem na rozhodnutí stavebního úřadu prvního stupně (a v něm nevymezení žalobkyně jako účastnice řízení) a dále v zásadě z obecného posouzení souladnosti Stavby se stavebním zákonem, jeho prováděcími předpisy a územním plánem (i ve vztahu k těmto totiž žalobkyně namítala nezákonnosti). Konkrétními a dílčími aspekty, které žalobkyně tvrdila a ve kterých žalobkyně spatřovala a spatřuje zásah do svých práv, se však žalovaný konkrétně a ve vztahu k žalobkyni nezabýval – jak je již ostatně uvedeno výše.
23. Ze žaloby stejně jako z obsahu spisu nicméně plyne, že rozhodnutí o společném povolení - rozhodnutí Městského úřadu Turnov, stavebního úřadu, ze dne 23. 9. 2020, sp. zn. SÚ/3650/20/HEJ, č. j. SU/20/4432/HEM, bylo v mezichase ve zkráceném přezkumném řízení pravomocně zrušeno, a to rozhodnutím Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 28. 4. 2021, sp. zn. OÚPSŘ 83/2021 OSŘ, ve znění rozhodnutí Ministerstva pro místní rozvoj České republiky ze dne 20. 9. 2021, č. j. MMR-72825/2021 – 83. Ve věci je tak vedeno opakované společné řízení (které již mělo být znovu skončeno vydáním společného povolení, jak tvrdí žalobkyně na č. l. 34 soudního spisu).
24. V této procesní situaci tak po zrušení žalobou napadeného rozhodnutí nemůže žalovaný vést odvolací řízení opakovaně, neboť rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, proti kterému bylo žalobkyní podáno odvolání, bylo zrušeno.
25. Krajský soud tedy spíše obiter dictum uvádí, že stran účastenství žalobkyně se žalovaný (pokud taková situace opětovně nastane a odvolání bude podáno včas) musí vypořádat s otázkou, zda je žalobkyně účastníkem společného řízení a tuto skutečnost musí zkoumat prizmatem všech pro rozhodnutí relevantních skutečností (k tomu srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 17/2013-25). Žalovaný musí zohlednit konkrétní okolnosti případu a komplexně posoudit situaci v daném území a potenciálnost dotčení práv žalobkyně – v návaznosti na její konkrétní tvrzení a konkrétní okolnosti případu, to vše ve vztahu k Předmětné stavbě a jejímu umístění v dané lokalitě – ve vztahu k nemovitosti žalobkyně. V daném případě je zjevné, že osoby přímo dotčené na svých právech nemusejí být pouze vlastníci sousedních, tj. výlučně mezujících pozemků, ale žalobkyní tvrzené faktory mohou zasahovat (s ohledem na velikost a umístění záměru) i na nemezující nemovitosti. Podmínkou účastenství přitom není, aby bylo námitkám žalobkyně vyhověno, ale postačuje pouhá možnost dotčení jejích práv.
26. Krajský soud se však nemůže explicitně vyjádřit k tomu, zda žalobkyně je či není účastnicí společného územního a stavebního řízení, jak obecně plyne z dikce § 5 s. ř. s. Takovým tvrzením by totiž nepřiměřeně zasahoval, respektive až nahrazoval činnost správních orgánů, v tomto případě stavebních úřadů.

V. Náhrada nákladů řízení

27. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že procesně plně úspěšná žalobkyně má proti žalovanému nárok na náhradu nákladů řízení v celkové výši 3 000 Kč. Náklady řízení tvoří zaplacený soudní poplatek. Výše uvedenou částku je žalovaný povinen zaplatiti k rukám žalobkyně. Lhůtu k plnění soud určil podle § 64 s. ř. s. a § 160 odst. 1 věta před středníkem o. s. ř. jako desetidenní.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 30. listopadu 2021

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu